Dosar nr. 4r-3879/24
4-24002408-02-4r-11092024
Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Judecător: Elena Bolocan

D E C I Z I E
În numele Legii

29 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, în componență:
Președintele completului, judecător Ion Bulhac
Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de către reprezentantul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Hîncu Vadim, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, prin care a fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Cojocaru Grigore, în baza art. 179 Cod contravențional al RM, din motive de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

La data de 28.12.2023, agentul constatator din cadrul Direcției Urbanism și Arhitectură din cadrul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Bubulici Ion a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 002133, în privința lui Cojocaru Grigore în baza art. 179 Cod contravențional, fiind reținut executarea lucrărilor de reparație capitală cu extinderea în dimensiuni, spargerea golurilor în pereții imobilului, ce se află în proprietate comună, din str-la Ion Vatamanu, 3, în lipsa actelor permisive (Autorizație de construcție, Certificat de urbanism și proiect), ce contravine Legii nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție.

În conformitate cu art. 395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție împreună cu materialele acumulate au fost expediate conform competenței în instanța de judecată, spre examinare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, a fost încetat procesul contravențional pornit în temeiul procesului verbal cu privire la contravenție seria PMC01 nr.002133 din 28 decembrie 2023 întocmit de Direcția Urbanism și Arhitectură a Preturii sectorului Centru mun. Chișinău, în privința lui Cojocaru Grigore, în temeiul art. 179 Cod contravențional – din motive de nulitate a procesului verbal cu privire la contravenție.

Nefiind de acord cu hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, reprezentantul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Hîncu Vadim, a declarat

recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

În motivarea recursului, recurentul a invocat următoarele motive:

-- aprecierea instanței ca fiind una nefondată, critică și neîntemeiată, da fiind faptul că instanța nu a ținut cont de materialele anexate la cauza contravențională, prin care şi se dovedesc probele acumulate de la fața locului și anume: au fost adresate mai multe citații oficiale, a fost întocmit proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional - acțiune efectuată la 03.10.2023, a fost perfectat procesul-verbal de cercetare la fața locului, a fost prezentat dosarul cadastral de la Oficiul cadastral teritorial, poze de la fata locului a imobilului în construcție. Nu au fost prezentate acte confirmative ce ar dovedi legalitatea lucrărilor efectuate de către Grigore Cojocaru, certificat de urbanism, proiect şi autorizarea construirii;

--procesul-verbal cu privire la contravenție, este întocmit cu respectarea tuturor cerințelor prevăzute de lege. Procesul-verbal cuprinde toate mențiunile necesare şi prevăzute de art. 443 din Codul Contravențional, descrierea faptei fiind detaliată, cu prezentarea tuturor împrejurărilor în care contravenția a fost săvârşită, inclusiv a datelor de identitate ale făptuitorului, fiind indicat locul săvârşirii acesteia, figurând semnătura agentului constatator. Consideră că, instanța de fond a studiat materialul contravențional superficial şi nu a dat semnificație faptului că agentul constatator a probat pe deplin vinovăția lui Grigore Cojocaru, prin probe anexate la dosar enunțate mai sus.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca tardiv, cu menținerea hotărârii contestate, fără a trece la fondul cauzei, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod contravențional al RM, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.

În conformitate cu art.468 alin.(1) Cod contravențional al RM, „Recursul împotriva hotărîrii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).”

Articolul 469 alin. (1) Cod contravențional al RM prevede că, „Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la începutul

executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărîrii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărîrii asupra ei."

Colegiul Penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1) din Codul contravențional.

Instanța de recurs atestă că, din materialele cauzei s-a stabilit că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, a fost pronunțată în lipsa agentului constatator, copia hotărârii a fost expediată participanților la proces, inclusiv agentului constatator, fiind recepționată la data de 19.07.2024, fapt confirmat prin aviz de recepție /f.d.74/.

Colegiul Penal constată că, *la 20.08.2024*, cu încălcarea termenului legal, a fost înregistrat în cancelaria instanței de judecată, cererea de recurs înaintată de agentul constatator din cadrul Reprezentantul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Hîncu Vadim, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă, că situația constatată denotă omiterea termenului de 15 zile de declarare a recursului de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1), pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, fapt expres stipulat în alin.(1) al art. 468 din Codul contravențional.

La acest aspect, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru remarcă jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), inclusiv de a se interesa de soarta dosarului în care este parte.

Totodată, Colegiul notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea anumitor exigențe legale, între care și stabilirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Dispozițiile legale criticate sunt în concordanță și cu jurisprudența CtEDO referitoare la dreptul de acces la justiție. Astfel, CtEDO a statuat în cauza Golder împotriva Regatului Unit, că dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, în anumite situații, supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului (Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996, pct. 51 - 52, Culegere 1996 IV).

În această ordine de idei, Colegiul Penal notează că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Incidente speței sunt și prevederile art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală care statuează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În concluzie, este cert că, depunând cererea de recurs la data de 20.08.2024, împotriva hotărârii pronunțate la 22 iulie 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În argumentarea concluziei, Colegiul Penal relevă că, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveția*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova și Ponomaryov versus Ucraina*) și că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor și violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

Totodată, instanța de recurs ține să remarce că, din cererea de recurs înaintată de reprezentantul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Hîncu Vadim, se constată că aceasta a fost depusă/înregistrată inițial la Curtea de Apel Chișinău, la data de 12 .08.2024, însă acest fapt nu constituie un temei de a consideră, că prezentul recurs a fost depus în termenul de 15 zile de la pronunțarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, or, conform art. 468 alin.(2) Cod contravențional, „Recursul se depune în instanţa de judecată a cărei hotărîre este atacată...”

Mai mult ca atît, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, instanța de judecată a adus la cunoștință participanților la proces că, împotriva hotărîrii judecătorești poate fi declarat recurs la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Or, la caz, recurentul nu a depus cererea de recurs în conformitate cu art. 468 alin.(2) Cod contravențional, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, fapt ce atestă o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională, din care considerente, nu poate fi reținut la caz, că recurentul a depus recursul în termenul de 15 zile, prevăzut la art. 468 alin.(1) Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul Penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, întrucât instanța de

recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

În aceste circumstanțe, ținând cont de cele enunțate, în lipsa temeiurilor legale de a repune în termen recursul declarat, Colegiul Penal consideră necesar a-l respinge ca tardiv, fără a trece la fondul cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct.1) lit. a), art.474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E :

Se respinge ca tardiv, recursul declarat de către reprezentantul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Hîncu Vadim, și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, prin care a fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Cojocaru Grigore, în baza art. 179 Cod contravențional al RM, din motive de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele Colegiului, judecător Ion Bulhac

Judecătorii Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc